

גליון היכל הקודש

מוצאי יו"ט ר"ת	הדלקת הנרות	אלעד
8:19	6:36	אלעד
8:21	6:29	בית שמש
8:22	6:48	בני ברק
8:20	6:36	חיפה
8:18	6:36	טבריה
8:18	6:24	יבנאל
8:19	6:27	ירושלים
8:19	6:39	מודיעין עילית
8:22	6:39	צפת

גליון שבועי יוצא לאור ע"י מוסדות היכל הקודש ברסלב בארה"ק
נתייסדו ע"י כ"ק מרן מוהרא"ש זי"ע
בנשיאות מורינו ראש הישיבה שליט"א

שנה 12, גליון 29 (599)

שבועי של פסח, שנת תשפ"ג לפ"ק

שיעורים | נ"ך: דניאל א'-ב' | בבלי: סוטה י"ד | ירושלמי: כלאים י"א | תוספתא: עבודה זרה ה' | רמב"ם: מלכים ומלחמותיהם ב'ג'

סְעוּדַת מְשִׁיחַ

ספור נסיעתו של הבעל שם טוב הקדוש, זכותו תגן עלינו, שנסע לארץ ישראל, הוא ספור נורא ונפלא מאד, כי היה לו בדרך נסים גדולים, ונוהגים כל יוצאי חלציו לספר את הספור הזה בחוץ לארץ - באחרון של פסח, ובארץ ישראל - בשביעי של פסח בשעת הסעדה שעורכים לפנות ערב הנקראת "סעדת המשיח", או "סעדת הבעל שם טוב". כי אז במקום אחרונים של פסח נצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ממנות לחיים. ויען שרבנו ז"ל, נכד הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, לכן רגילים אנשי שלומנו לספר את הספור גם כן, בעצומה של אספת מרעים, פאשר יושבים יחד משוררים, ומזמרים, ושחים אודות קדשתו של יום.

מעזיבז

ידוע, שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע התישב בעיר מעזיבז, שהיתה אמנם עירה קטנה באוקראינה, אף מאותה עירה קטנה האיר אור על כל העולם כלו וידוע שלמודו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שאותו למד את כל העולם כלו, הוא: אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וכפי פתגמו הידוע: "הכל - אלקות, ואלקות - הכל"; ואין שום דבר שלא יהיה שם גנוז אלופו של עולם, והאדם צריך לחפש ולבקש ולמצא את הקדוש ברוך הוא בכל דבר.

ואז כשאדם הולך בדרך זו - כל חיו משתנים והם מאירים לו מבית ומבחוץ. ועל כן לא בחנם התחילו לנהר המון עם לעירה הקטנה מעזיבז להסתופף בצלו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, כי שם נגלו אלקים חיים, ועל ידי תקיף דבקו ותהפלותו בו ותברך זכה לעשות אותות ומופתים לעיני כל, ושמו הטוב נתפרסם בין כל עם ישראל, ולהבדיל גם בין הגויים, כי מרב התפללותו באין סוף ברוך הוא וגלוי המרבים שגלה ברכי הנהגותיו ותברך, על ידי זה זכה לשדד את הטבע והמערכה ונעשו על ידו אותות ומופתים - שדוד הטבע ממש, המון העם באו אליו לבקש

יתברך שהם שליחי הסמ"ך מ"ם, ודבר זה סוכב בכל דור ודור, מאז שגלה אברהם אבינו את הקדוש ברוך הוא בעולם, ועד דורותינו אלה, שקמים על הצדיקים הקדושים המגלים את אמת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד - מתנגדים וליצינים, שהם הפלשתיים,

שיטת הבעל שם טוב בענין רמזים אלקיים

והנה למרות כל ההתנגדות הגדולה - דרכו ולמודו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע התגלו והתפשטו בכל העולם כלו, הן אמת שהיו גם קדושים עליונים, שבתחלה לא הבינו את דרכו ועל כן התנגדו עליו, כמו האיש האלקי נורא מאד - הגר"א הקדוש ותלמידיו הקדושים, אבל בנדאי מחלקתם היתה מחלקת לשם שמים, ולא חס ושלום, התנגדות סתם של המון העם שפונתם לקנטר ולהקניט, כי היו המון לומדים וגאונים עצומים שבתחלה לא הבינו את דרכו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, ועל כן חלקו עליו.

ולכן באו להתנכח עמו בכל פעם, והוא השיב לכל אחד ואחד תשובה נצחת, וגלה להם את דרכי עבודתו וגלוי בגלוי האין סוף ברוך הוא, אף שאין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מחיה ומנהיג את כל הבריאה כלה, ודומם צומח

ישועות נסים ונפלאות, כל אחד בא עם תכילת הצרות והיסורים שעברה עליו, כלם באו לשפוף את לבם לפני הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, ואצלו מצאו דברי חזק ונחומים ובסופו של דבר גם נושעו בישועה על ידי מופתים גלויים. גם האנשים המורמים מעם הגיעו אליו כדי ללמד את הדרך החדשה שגלה באמונת הבורא יתברך שמו, עד שמעזיבז נהפכה להיות אכן שואבת שמשכה אליה לומדים וגדולים, וסתם עמך: - סנדלרים, אפרים, בעלי עגלות, וכדומה, וכלם מצאו אצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע מקום.

המתנגדים

מאידך, פמרבן שלא חסרו גם מתנגדים לדרכו ושיטתו הקדושה, וכידוע, שעל כל דרך חדשה בעבודת השם יתברך המתגלה בעולם - עומדים מתנגדים הרוצים לבטלה לגמרי, כמו שמצאנו אצל אברהם אבינו, בעת שגלה דרך חדשה באמונת הבורא יתברך שמו, וחסר בארות - באר מים חיים, לגלוי אלקותו יתברך - דהינו אפלו אצל האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב, שגלו את אמתת מציאותו יתברך וחסרו בארות חדשות, באר מים חיים, גלויים חדשים ברכי האמונה הקדושה כבר היו להם מתנגדים - "זה לעמת זה", הפלשתיים שהם כלל הליצינים שיש בכל דור ודור על הצדיקים האמתיים המגלים את אמתת מציאותו

חי מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו
יתברך ממש, ובכל תנועה ותנועה שם
אלופו של עולם.

ומספר, שפעם אחת בא אליו גאון
גדול אחד, כדי להתנפח עמו, ושאל
אותו: "מי גלה לכם את הדרך הזאת
שהיא דרך חדשה באמונה, ואם כן, הרי
היא דרך מסכנת, כי כל מי שרוצה לחדש
משהו בלמודי האמונה צריכים לבדק
ולחקר אתריו..."

ענה לו הבעל שם טוב הקדוש ז"ע:
"לא באתי לחדש שום דבר, באתי רק
לחדש ולעורר את דרכי האמונה
הפשוטה, שמרב צרות הגלות נשכחה
מעם ישראל, כי מרב צרות ויסורים
שעוברים על אנשים, נדמה להם שהקדוש
ברוך הוא עזב את העולם, כפיכזל, והוא
אינו מסתכל, חס ושלום, על אף אחד,
ואפלו אלו המאמינים, חושבים שהוא
יתברך נמצא בשמים, ואני באתי לגלות
שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
ואתו הקדוש ברוך הוא הנמצא למעלה
בכל העולמות, נמצא למטה גם בארץ
הגשמית, ומכל דבר שבעולם אפשר
ללמד משהו, רזין וסתרי נסתרות, כי כל
מה שיש בעולם מגלה את אלקותו
יתברך, כי הוא יתברך מלבש בדומם
צומח חי מדבר, ואפלו גוי ערל טמא,
כשמדבר, אם רק ישו און קשבת לקולו
ויהיו דבוקים אז בו יתברך - יבינו
וישפילו שגם הוא שליח מאת הקדוש
ברוך הוא, לגלות לאדם אמתת מציאותו
יתברך.

ויהי כשמע הגאון את הדברים האלה
קפץ ממקומו, ואמר בהתרגשות גדולה:
"חס ושלום! חס ושלום! איך תאמרו
דבר כזה, שאפלו ערל גוי טמא הוא גם כן
שליח מאת הבורא יתברך שמו? ..."

ובדיוק באותו הרגע דפק ערל שהיה
עובר מבית לבית ומחפש דברים לתקן,
על דלתו של הבעל שם טוב הקדוש ז"ע
וצעק והכריז: "אולי יש כאן מה לתקן?
אולי יש כאן מה לתקן?" והשיב לו הבעל
שם טוב בחיוף: "לך, לך, אצלי הכל
מתקן, אין לך מה לתקן אצלי..." וחזר
ושאל הערל: - "אולי בכל אפן תחפשו,
אולי השלחן שלכם לא בסדר, וצריכים
לתקן שם משהו..." אף הבעל שם טוב

ענהו בהחלטיות: "לא, לא! תהלה לאל,
השלחן שלי מתקן בתכלית השלמות ולא
צריכים לתקנו..." אף הערל התעקש
והמשיך לשאל: "אולי בכל אפן צריך
לתקן משהו, אולי המטה שבונה וצריך
לתקנה..." והבעל שם טוב בשלו: "לא,
לא, תהלה לאל המטה שלי שלמה
ומתקנת בתכלית ואינה צריכה תקון
כלל..." הגוי המשיך להתעקש בכל זאת,
ושאל: "אולי בכל אפן צריך לתקן משהו,
תחפשו אולי תמצאו דבר הטוען תקון..."
אף הבעל שם טוב פטרו בחיוף ואמר:
"לך, לך, כבר חפשי ובדקתי ופשפשי
בכל מקום, ותהלה לאל, הכל מתקן על
הצד היותר טוב"; והלך הערל בפחי נפש.
ענה ואמר הבעל שם טוב הקדוש
לאורחו הגאון: "חי נפשי, שאני נותן
תודה והודאה להקדוש ברוך הוא מקרב
לבי ששלח לי את הערל הזה אלי, וזה
ממש הספר מוסר שלי שאמר לי בפרוש,
שאולי השלחן אצלי אינו בשלמות הינו
האכילה וכו', ושלחתי אותו מעל פני, כי
תהלה לאל, תקנתי בשלמות את
השלחן... והוא לא עזב אותי, ושאל:
"אולי המטה אצלכם שבונה? ..."
ושלחתי אותו מעל פני, כי תהלה לאל, גם
זה אצלי בשלמות, בתכלית השלמות...
והוא לא עזב, רק המשיך להתעקש אולי
יש אצלי איזה דבר שעדין צריך תקון,
שאבדק היטב היטב והשכתי לו הכל
אצלי מתקן... ואין מה לחפש ולפשפש
מה לתקן..."

והפטיר הבעל שם טוב: "הרי עיניכם
רואות! אם האדם זוכה לדבק את עצמו
בחי החיים בו יתברך, ויודע שאין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, אזי אפלו
ערל גוי טמא - מגלה את אמתת מציאותו
יתברך והוא שליח מאת הבורא יתברך
שמו, לעורר את האדם לשוב בתשובה
שלמה אליו יתברך."

"יכול הנך לקבל את הלמוד הקדוש,
אלא שאינך רוצה"

ויהי כשמע הגאון את דברי הבעל שם
טוב הקדוש ז"ע, קם ממקומו בשצף
קצף ואמר: "את הכל אני יכול לקבל
מכם, כי כל דבריכם שגליתם באמונה
הקדושה הם דברים של טעם, כי באמת
כך הוא, אשר אין בלעדיו יתברך כלל,

והוא יתברך מחיה ומנהיג את כל הבריאה
כלה, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו
של עולם, אבל בזה שאמרתם שאפלו גוי
ערל טמא יכול להיות שליח מאת הבורא
יתברך שמו - איני יכול לקבל..."

ענה ואמר לו הבעל שם טוב: "יכול,
יכול אתה לקבל, אלא אינך רוצה לקבל...
תרצה ותוכל..."

בדרך נסיעתו של הגאון הגיע לפרשת
דרכים, ושם עצר את העגלה גוי אחד
שפכה מאד, וספר: שהעגלה והסוס שלו
התהפכו, וכל הפרות שהיו על העגלה
נשפכו, ובקש מהגאון שייעשה עמו חסד
ומצנה, ויעזר לו להרים את הסוס
והעגלה, כדי שיוכל להמשיך הלאה,

ענה הגאון: "אני כבר איש זקן חלש
וחולה, אינני יכול..." !!! אף הגוי התחיל
לצעק: "יכול, יכול אתה, אף שאינך
רוצה... תרצה ותוכל..." !!! ויהי כשמע

הגאון את הדברים האלה יוצאים מפי
הגוי - התרגש מאד, כי הלא בדיוק
בדבורים אלה נפרד מן הבעל שם טוב
הקדוש ז"ע, והחליט להשאיר שם עד
שמתעבר עוד עגלה, כדי שעוד אנשים
יעזרו לגוי להרים את העגלה והסוס, והוא
הגאון, התישב וחשב לעצמו: "הלא דבר
הוא, הלא הם הם דברי הבעל שם טוב
הקדוש ז"ע, ובנדאי יש דברים בגו,
ובנדאי אני יכול לקבל את למודו הקדוש
אף איני רוצה, עלי לחזר אליו ולרצות
לקבל את למודו הקדוש..." אומר ועושה,
הורה הגאון לבעל העגלה לחזר
למעו"יבוז אל הבעל שם טוב הקדוש
ז"ע, ויהי בהגיעו להיכל קדשו, פגשו
ממתין לו בפתח ביתו, וכשירד מן העגלה
פנה אליו בחיוף ואמר: "אולי כבר נתגלה
לכם שאתם יכולים לקבל את הלמוד שלי,
אף אינכם רוצים כפי שפכר ארע לרבים
מתלמידי שלא רצו בתחלה לקבל את
למודי עד שארעו להם מעשים
שפאלה..." ואכן, נשאר הגאון אצל הבעל
שם טוב הקדוש ז"ע ולמד אצלו אשר כל
העולם פלו הוא אלקות, ואין שום
מציאות בלעדיו יתברך, כלל עד שנעשה
מגדולי תלמידיו, ואחר כך גם הוא עסק
בהפצת למודו הקדוש בעולם, כמו שעשו
שאר תלמידיו הקדושים ז"ע.

תחלת רצונו של מרן לנסע לארץ ישראל

והנה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ראה במקום שראה, והשיג במקום שהשיג, את גדלתו של רבנו איש האלקי רבי חיים בן עטר בעל האור החיים הקדוש זי"ע, שזכה להגיע אל מדרגתו והשגתו עד שהיה מירדי המרפכה, וזכה לשמע בכל לילה תורה מפי הקדוש ברוך הוא, והיו מתגלות אליו נשמות, והיה במדרגת רוח הקדש ברונה עד מאד, ואל כל זה זכה על ידי הבזיונות הרופין וגדופין שסבל מאינשי דלא מעלי, שהקים עליו הסמ"ך מ"ם. והבעל שם טוב הקדוש זי"ע הפליג

מאד מאד במעלתו, וגלה שנשמת האור החיים הקדוש היא מרוח דוד דאצילות, והוא בעצמו מנפש דוד דאצילות, והיה רוצה מאד להתועד עמו פנים אל פנים, ועל ידי זה יתאחדו נפש ורוח דאצילות, ויוכלו להמשיך אליהם את הנשמה דאצילות, וליחד גם חיה יחידה דאצילות, ועל ידי זה יכלו כל הקלפות ותהיה הגאולה האמתית והשלמה.

ולכן נספם בדעתו לנסע לארץ ישראל להתועד עם רבנו האור החיים הקדוש, והיה רגיל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לומר: "בכל מקום שאני בא בעולמות העליונים אני מוצא שהספרדי הזה... (פגנתו על

רבנו האור החיים הקדוש) כבר היה שם לפני..."

ושלח מכתב לגיסו הצדיק הקדוש רבי גרשון מקיטוב זי"ע, אשר היה מתושבי הארץ הקדושה, שישאל את רבנו האור החיים הקדוש אם יסע לארץ ישראל, ומרב תשוקה לנסע לארץ ישראל ולהתועד עם האור החיים הקדוש - מהר לנסע לפני שהגיעה התשובה... ואמנם הגיעה תשובה: "לא כדאי לספן נפשו ולנסע" ... אף, כאמור, בהגיע המכתב, כבר היה הבעל שם טוב על אם הדרך בנסיעתו לארץ הקדוש... כי נספם בדעתו הקדושה שהוא נוסע לארץ ישראל בכל מחיר - יהיה מה שיהיה.

לנסיעה הקדושה הזו, התלוו אליו בתו הצדקנית מרת אדל, וסופרו הצדיק רבי צבי ז"ל, והתחילו לנסע מכפר לכפר ומעיר לעיר, עד שהגיעו לעיר החוף - אודסה, השוכנת על הים השחור, ושכרו ספינה, והפליגו בים עד שעגנו באיסטנבול שבטורקיה, וירדו לנמל סמוך לחג הפסח, ושם הייתה הכנסת אורחים גדולה מאד בת שתי קומות, בקומה התחתונה היו מתאכסנים העניים והאביונים - ארחי פרחי, ובקומה העליונה התאכסנו אנשים בעלי צורה - עשירים ומכבדים, וכיוצא בזה. ומחמת שהבעל שם טוב הקדוש ובתו ותלמידו

~ שידוכים, שלום בית, ופרנסה ~

יום שביעי של פסח, הוא יום מסגל מאד לפעל בו ישועות רבות בכל עגון, ובפרט בעניני שידוכים, שלום-בית ופרנסה, כי חכמינו הקדושים השוו זוונו ופרנסתו של אדם לקרעית ים סוף, וכמו שאמרו (סו"ה ב' ע"א): 'קשה זוונו של אדם בקרעית ים סוף'. וכן אמרו (פסחים ק"ח ע"א): 'קשה פרנסתו של אדם בקרעית ים סוף'. ומצא, שביום שביעי של פסח, שגקרע הים, ויצאו מבחינת הקשי לבחינת קל, אזי מסגל מאד לפעל שידוכים טובים ושלום בית, שהוא גם בכלל מציאת הזיווג, וכן פרנסה טובה, וראוי לכל אדם לבקש הרבה מהקדוש ברוך הוא ביום שביעי של פסח על הדברים האלה. ואם ברוח הוא, ותפלל שזכה למצוא את זוונו ההגון לו מן השמים, ואם כבר זכה להתחתן - ותפלל שזכה לשלום בית אמתי, פי עקר שלום בית תלוי בזה שיחשב תמיד שרק עכשו זכה להתחתן ולמצא את זוונו, והיה בכל יום בעניו בבריה חדשה, וכן יזכה להתפלל שזכה לפרנסה, ברוח ולא בצמצום, בנחת ולא בצער, בהתר ולא באסור, והתפללות שמתפללים בימים אחרונים של פסח מסגלות ביותר, ובנדאי יזכה לפעל כל משאלות לבו לטובה.

(שיחות מוה"ק"ש חלק ט"ז ערך שביעי של פסח)

באו לשם ואין מכיר ומודע להם, וכן היו חסרים כל, פי מרב תשוקת נסיעתו, ומרב בטחונו בו יתברך - לא לקח עמו שום דבר, ולכן שפנו אותם בקומה הראשונה שבהכנסת האורחים, מקום הארחי פרחי. הבעל שם טוב הקדוש זי"ע היה דבוק בו יתברך בדרך ושום דבר שבעולם לא בלבלו, רק הלך לבית המדרש ועסק בעבודתו בדרך, כאלו לא קרה שום דבר, ובין כך התקרב החג ואין בידם לפורטה אפלו פרוטה בשביל צרכי החג, והוא לא התבלבל מזה כלל, אף לבתו הצדקת אדל היה צער גדול וחלישות הדעת, שלא רק שלא היה להם שום צרכי החג אלא אפלו בגדים לחג לא היו להם,

והנה הגיע כבר יום לפני ערב פסח, והיתה לה פתנת אחת של אביה, והלכה לשפת הים, לכבס את הכתנת, שעל כל פנים יהיה לאביה הקדוש פתנת נקיה לכבוד החג. וישבה שם בחוף הים וכבסה את הכתנת, וככתה על מצבה העגום, ובתוך כך באה רוח חזקה והעיפה את הכתנת מידה, ונעלמה ממנה, והתחילה לבכות מאד מאד, איך שפאו לעיר רחוקה ואף אחד אינו מכיר את אביה הקדוש, ולמחר כבר ליל התקדש החג, ולא רק שאין להם שום דבר על צרכי החג, לא מצות ולא זין וכו', אלא אפלו הכתנת פרוחה מידה... וכך ישבה ובכתה.

בתוך כך, התקרבה למקום שישבתה של אדל, כרפרה של נוסעים, ובתוכה בעל ואישה יהודים, וכשהבחינו בה ובבכיתה, שאלוהי: "מי את? ולמה את בוכה?" וענתה: "אני בתו של הבעל שם טוב, וכאנו לכאן כעת, וכיון שהמקום רחוק ממקום מושבנו - אין מכיר אותנו, ואין לנו כלום, אפלו לצרכי החג..."

בני הזוג, התמלאו שמחה גדולה, על שפגשו את בת הבעל שם טוב, והזמינוה לעלות על עגלתם לנסע עמהם, והספימה, בתוך כך אמרו לה: "אל תדאגי יש לנו מכל טוב, מצות זיין בשר ודגים וכל צרכי החג, וכן בגדים ליום טוב, בואי עמנו" ... ושמחה מאד, והם הוליכוה למחלקת המכבדים שבהכנסת האורחים, ונשאו את מטלטליהם של הבעל שם טוב ומלניו, והכניסום לתוך חדרם המכבד, והכינו שלחן ערוך כיד המלך לכבוד ליל הסדר של פסח.

שמו של הבעל שם טוב מתפרסם בכל העולם

הסבה שבני הזוג שנקלעו לשם, הייתה מפלאה ביותר, כי בהיות הבעל שם טוב, חונה בעיר מעזיבוב, וכאנו אליו תלמידים קדושים ללמד את דרכו - שגלה דרך חדשה באמונה הקדושה בהשגחה פרטי פרטית וכו', ועל ידי זה לאט לאט

נודע שמו הקדוש בכל העולם כלו, והתפרסם, אשר אצלו יכולים לראות אותות ומופתים שדוד הטבע ממש, החלו לנהר אליו כל מיני סובלי חלאים, מרי נפש, מדבאים ושבורים ואצלו נתרפאו, והגיעו עניים ובעלי חובות, בעלי צרות ויסורים ואצלו נושעו, גם חשוכי בנים ללא מזור לכאבם - התדפקו על דלתות היכל קדשו, ואצלו נפקדו בזרע של קימא.

גם בני הזוג הללו, שהיו עצירים גדולים והתגוררו בבבלין בירת גרמניה - היו חשוכי בנים, פקדו כבר את טובי הרופאים, אף אלו יאשו אותם, ואבחנו אותם בעקרים ללא סכוי לדלת כלל... חזיהם נהרסו, וכל הטוב שהיו משפיעים בו בפעשירותם המפלגת - לא שנה להם, בידועם שימותו ערירים ללא זרע של קימא, רחמנא ליצילן.

פעם אחת נקש בדלת ביתם שלוחא דרבנן שסבב על הפתחים לאסוף כסף לצדקה, כאשר ראם בעצבותם, התפלא, וברר לסבת הדבר, ענו לו: "מה שנה כל עשירותנו כפאשר יודעים אנו שנסאאר בערירות לעולם... אמר להם השד"ר: "ידעו לכם שבפיר מעז'בוז' שבאוקראינה מתגורר צדיק קדוש ורבי ישראל בעל שם טוב שמו, והוא עושה מופתים, הוא פוקד עקריות, רופא חולים, ומחיה מתים ממש, ואת קדשתו אין לתאר ואין לשער כלל, כי מרב התפללותו בו יתברך - הטבע משעבד לו, וכל מי שבא אליו - נושע בענין שצריך"..." וכך חזק ואמץ אותם לנסע אל הבעל שם טוב הקדוש, ואמר להם: "מה יש לכם כבר להפסיד, הלא כל הרופאים יאשו אתכם, מה אכפת לכם? סעו אליו! ותראו שתהיה לכם ישועה".

דברי השד"ר חדרו ללבים הכואב, ואף שהיו הימים קרובים לחג הפסח החליטו ליצאת לדרך תכף ומיד, ונטלו עמם את כל צרכי הפסח בהרחבה: זין בשר ודגים ומצות לרב, כדי שתהיה להם את האפשרות לחוג את החג הקדוש כראוי, ולא ידקקו לשלחן של אחרים, ועוד יוכלו להשפיע מטובם למי שאין לו, וכך יצאו לדרך הארקה לעיר מעז'בוז' - עירו של הבעל שם טוב. כשהגיעו למעז'בוז' לאחר הנסיעה הארקה, ברו

למקום מגוריו של הבעל שם טוב הקדוש, ושם התברר להם מפי אנשי הבעל שם טוב, שבאותו שבוע יצא לנסיעה לארץ ישראל, ואף גלו להם את נתיבי נסיעתו. הם גמרו אמר, שגם הם ימהרו לנסע בעקבותיו, כי חשבו לעצמם: "כיון שזה עתה החלה נסיעתו, בודאי נצליח להשיג אותו בהיותו שוהה בדרךים, ולהשיג את ברכתו, לכן נשתדל למהר אולי נזכה לפגש אותו".

וכך המשיכו לנסע מעיר לעיר ומכפר לכפר, ובכל מקום בואם שאלו ודרשו: "היכן רבי ישראל בעל שם טוב הקדוש?" ובכל פעם ענו להם: "זה עתה בקר במקומנו הצדיק, אף לפני זמן קצר נסע לדרך"..." ובכל מקום ברו לזן נסע, והמשיכו לנסע אחריו, עד שהגיעו לאודסה, ושם נודע להם שהבעל שם טוב הקדוש הפליג באניה לטורקיה, והחליטו להפליג אף הם... ובדייק הודמנה להם אניה, הצטרפו לנוסעים עם כל החבילות לצרכי פסח, כשפניהם מועדות לטורקיה... וכשהגיעו לעיר הבירה איסטנבול, פנו תכף לאכסניה של העשירים, והסתדרו שם, אף כל מעיניהם היה - "היכן נמצא הצדיק הבעל שם טוב"..." אף תוחלתם נכזבה, כי שם, לא היה מי ששמע אודות הבעל שם טוב, ולא יכלו התושבים לעזור להם בחפוש אחריו... והלך העשיר, והסתובב בין העניים, הארחי פרחי, ושאל את כל אחד: "האם יש פה איזה חכם אשכנזי גדול?" ואף אחד לא ידע מה לומר לו. והנה כבר הגיע ערב פסח סמוך לחג, הכינו חדרם לכבוד החג, עם זין ומצות, בשר ודגים ונרות, והחליטו ליצאת קצת לטייל בחוצות העיר, אולי בכל זאת יודע להם משהו, כי לא יתכן שאף אחד לא ידע מהצדיק הקדוש הבעל שם טוב, בדרךם נקלעו לחוף הים, ומצאו שם אשה יהודיה בוכיה. כשנגשו אליה לברר על פשר הבכי, לתדהמתם ולשמחתם התברר להם שהם פגשו בבתו של הבעל שם טוב בכבודו ובעצמו, ובכך, העלו אותה, והולכיה לחדרם, כאמור.

בטחון בהקדוש ברוך הוא שבפסח יסתדר

בתו של הבעל שם טוב הקדוש

זי"ע, אדל, על אף שבכתה על מצבה, עם כל זאת, בטחה בבטחון חזק, שבודאי הקדוש ברוך הוא לא יעזב את אביה, כי היתה רגילה לראות אצלו אותות ומופתים ונסים נגלים שעשה כבר עמהם הקדוש ברוך הוא, ועל כן ידעה בבטחון חזק, שבודאי גם עכשו יהיו להם כל צרכי החג, אף לא ידעה מה, והיכן, ואימתי יכרי, ובתוך כך נפגשה עם הזוג הנ"ל.

והנה במשך כל הזמן הזה, שהה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע בבית המדרש, ועבד שם את עבודתו הקדושה, והתהלך אנה ואנה בדבקות גדולה בבטול כל הרגשותיו, ויחד יחודים קדושים ונוראים מאד בדרך, ושום דבר לא בלבול, ואף לא נשא לבו ללכת לבקש ולחפש את בתו, מה היא עושה? ואיך היא מכינה את צרכי החג? כי היה לו בטחון חזק בו יתברך שבודאי לא יעזב אותו! ועל כן נשאר בבית המדרש לתפלת מנחה של קדם החג, והאריך בתפלה זו.

וכן אחר כך התפללו ערבית והאריך בתפלה זו מאד מאד, עד סיום התפלה, והמתנה לו בתו בחוץ, ותכף ומיד הולכה את אביה אל החדר למעלה, למקום אכסנית העשירים, והיה חדר רחב ומאיר, והיה על השלחן מפל טוב, והבעל שם טוב הקדוש ישב בראש השלחן, ועשה את עצמו כאלו אינו שם לב אל שום דבר, ולא שאל מי הכין לו את הדבר הזה, ומי הם בני הזוג? אלא התחיל לערוך את הסדר בדבקות גדול בדרך, וכל פסקא ופסקא לקחה לו זמן רב מאד מרב דבקות ויחודים ואמירת תורה וגלוי סודות, שגלה לבתו ולתלמידו, ועשה קדוש, ואחר כך המשיך באמירת ההגדה, עד שהגיע לשלחן עורף, שאז הרפה מדבקותו, והראה פנים שמחות וצוהלות, קורנות אור זיו ונגה פשמש בצצהרים, ופנה אל הזוג ואמר: "ידעתי וגם ידעתי למה באתם אלי, כי הנכם חשוכי בנים, והנה אני מברך אתכם שתזכו להפקד בזרע של קימא, בזכות שהנחתם לי את כל צרכי הסדר ומסרתם נפשכם עבורי..."

ותכף פאשר יצאו דברי ברכה אלו מפיו הקדוש, חנרו גילי צורת הוד קדשו של הבעל שם טוב הקדוש, והרפין ראשו והניחו על שתי ידיו, והיה מוטל כך

בדבקות נוראה, זמן רב עד שפתאום קפץ ממקומו והכריז בזה הלשון: "וועל איך דינען דעם אויבערשטין אן עולם הבא" (אוי אַעבד אַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי עוֹלָם הַבַּא), והתחיל לרקד מרב שמחה והנה אז בדבקות גדולה עד מאד.

ויפּשר הַדְּבָרִים הַלְלוּ הוּא, בְּאֲשֶׁר סִפְּרָה אַחַר כֵּךְ בְּתוֹ, אֲדַל, שֶׁהוּגוּ הַזֶּה הָיוּ שְׂגִיחָם עֲקָרִים לְגַמְרִי, וְלֹא יָכְלוּ לְהוֹלִיד, עַל פִּי דְרָךְ הַטְּבַע, וְכִינֵן שֶׁהַבַּעַל שֶׁמִּטּוֹב הַקְּדוּשׁ בְּרַכְּם שִׁיחֵיו לְהֵם יְלָדִים, וְהִיטָה זֹו פִּעֲלָה שֶׁל בְּטוֹל הַטְּבַע מִמֶּשׁ, עַל כֵּן יֵצֵא כְּרוֹז מִהַשְׂמִים שֶׁבִּשְׂבִיל זֶה אֵבֵד אֶת כָּל הָעוֹלָם הַבָּא שְׁלוֹ, וְלָכֵן נִפְּל בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה, עַד שֶׁנִּסְפָּם בְּדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה שִׁיעֵבֵד אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי עוֹלָם הַבָּא, וְהִתְחִיל לְרַקֵּד מִרַב שִׂמְחָה שֶׁעָכְשׁוּ יַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי שׁוּם שֶׁכֵּר עוֹלָם הַבָּא, רַק מִחֲמַת דְּבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ בְּעֲצָמָה, וּבְעֵבֹר זֶה, הִחְזִירוּ לוֹ אֶת כָּל הָעוֹלָם הַבָּא וְזָכָה לְמָה שֶׁזָּכָה. וּבִרְךָ הַבַּעַל שֶׁמִּטּוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע בְּרַכַּת הַמְּזוּן, וְהַמְשִׁיךְ אֶת הַסֵּדֶר בְּדָבָקוֹת נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, עַד מְאֹד עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל הַלֵּל הַגְּדוֹל.

לעשה נפלאות גדולות לבדו

וכאשר הגיע הבעל שם טוב הקדוש זי"ע באמירת הלל הגדול אל הפסוק (תהלים קלו, ד): "לעשה נפלאות גדולות לבדו", נעצר, והתחיל לחזור על הפסוק הזה, שוב ושוב - פעמים אין מספר, בנגוון מאים מאד, ובקול וצעקה של לב נשבר, וכך חזר פעמים רבות על הפסוק: "לעשה נפלאות גדולות לבדו - כי לעולם חסדו", ולאט לאט נרדמו בשנה עמקה בני הזוג, ואחר כך תלמידו ר' צבי הסופר ואחר כך בתו הצדקת אדל, והוא באחת, לא חדל מלזעק את הפסוק הזה, רק שר בקול מאים מאד מאד ובקול צעקה של לב נשבר: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו".

השולטן הטורקי טוב הלב והעממי

דרכו של השולטן - שהוא מלך טורקיה, הייתה, להתחפש מפעם לפעם, וללבש בגדים פשוטים ולצאת מארמונו כדי לטייל ברחובה של עיר. פי היה מלך טוב מאד מאד ורדף צדק וישר, ולכן רצה לרדת אל עמו, ולדעת מה חסר להם, ומה

הם צריכים. ולאחר מכן, בשהיה חוזר לארמונו ושב לבגדי מלכותו - השתדל לעמוד לעזרת הנצרכים, לנה דאג שתהיה פרנסה, ולהוא שלח רופא וכו', והאנשים אף פעם לא ידעו מהיכן נודע למלך שהם צריכים עזרה, וכך הייתה דרכו של השולטן שנים רבות שהיה מתחפש ויוצא לעיר בלבוש פשוט ואף אחד לא הפירו, וכך דאג לרוחת תושבי הממלכה.

פעם אחת, כשיצא השולטן מארמונו מחפש, תפסוהו שודדים, שלא הפירו שהוא המלך, ולאחר ששדדו את כספו, רצו להרוגו,

ואז פנה אליהם השולטן, ואמר להם: "לא כדאי לכם להרג אותי, חבל לכם, הרי אתם יכולים להרויח על ידי הרבה כסף, כי אני אמן ממחה בעשית מחצלות ותוכלו למכר את המחצלות שאני אארג בשבילכם, מה אכפת לכם לנסות? אין לכם מה להפסיד!", הרעיון מצא חן בעיני השודדים, והם החליטו להשאירו בחיים, הם הביאו את השולטן אל מקום המחבוא שלהם, והביאו לו חמרים כדי שיוכל לארג מחצלות,

בנתיים נעשה כמובן רעש בעיר, השולטן נעלם מהארמון, כחות הצבא והמשטרה החלו לחפש אחריו, ולא ידעו להיכן נעלם, דומה היה כאלו פצתה האדמה את פיה ובלעה אותו, אף אחד לא ראה או שמע היכן נמצא השולטן, והמשטרה לא ידעה מה לעשות.

לאחר שפיים השולטן לארג את המחצלת הראשונה - חתם בצדה את האות הראשונה משמו, וקרא לשודדים ואמר: "לכו אל העיר ותמכרו את המחצלת הזאת לפלוני, שהוא סוחר יין, והוא ישלם לכם כסף רב על זה, אל תסכימו בשום פנים ואפן למכר אותה בכסף מועט, תתעקשו שאתם רוצים הרבה כסף ואני בטוח שהוא יתן לכם".

סוחר היין, היה יהודי שספק את היין לשולטן, והנה בקשרי ידידות קרובים מאד אל השולטן,

השודדים יצאו לדרך, והחליטו לנסות את מזלם למכר את המחצלת במקומות אחרים, אף בכל מקום שבאו אליו ודרשו סכום כסף גבוה - צחקו עליהם האנשים ולא הסכימו לקנות מהם,

ראו השודדים שאין אף אחד שרוצה לקנות את המחצלת, והחליטו ללכת אל סוחר היין ולראות מה יאמר הוא... בתחלה לא הבין סוחר היין מדוע הם רוצים מחיר יקר כל כך עבור המחצלת, אף לפתע נפלה עינו על הפנה של המחצלת ושם ראה אות אחת, הוא אמנם עדין לא הבין בדיוק במה המדבר, אף כיון שהיה רעש גדול בעיר על כך שהשולטן נעלם, והאות הזאת הייתה האות הראשונה של שמו, החליט סוחר היין לקנות את המחצלת בדמים יקרים, למרות שלא הייתה שוה כל כך הרבה, פי הבין שהלא דבר הוא, ולא לחנם נכתבה האות, הוא גם בקש מהשודדים להמשיך ולהביא לו מחצלות נוספות, פי הן מחצלות משבחות מאד והוא ישלם להם כסף רב עבורם.

חזרו השודדים אל השבוי שלהם, השולטן, וספרו לו שאכן הצליחו למכר את המחצלת וסוחר היין הנ"ל מזמין עוד מחצלות, שמח השולטן וארג עוד מחצלות ובכל פעם חתם שם אות אחת משמו, ובכל פעם מכרו השודדים את המחצלות לסוחר היין והוא שלם להם בעין יפה עבור הסחורה. לא לקח זמן רב וסוחר היין הבין שהשולטן שבוי בידי האנשים האלה המביאים לו את המחצלות, הוא דוח על כל מה שנעשה למפקד הראשי של המשטרה, והורה לו לשלח חיילים ולעקב אחר השודדים האלה, ואכן, כשהביאו השודדים מחצלת נוספת, ארבו להם שוטרים שעקבו אחריהם עד שחזרו למקום מחבואם, ושם מצאו את השולטן ושחררו אותו.

מיד לאחר ששחרר, קרא השולטן ליהודי סוחר היין לארמונו, והודה לו מעמק לבו על כך שהציל אותו, "מה אשלם לך על כך שהצלת את חיי?" שאל השולטן, "הרי אין דבר שאוכל לתת לך על כך שהצלת אותי ממנות לחיים". ענה סוחר היין: "אינני צריך שום דבר, ברוך השם יש לי את הכל, אף זאת אבקש מהשולטן, שיתן לי אשור לגישה חפשית אליו בכל עת שארצה, ולא אהיה צריך לבקש רשות כניסה בכל פעם!"

הסכים השולטן, ונתן לו כתב, שבו הוא מאשר לו להכנס אל הארמון בכל

שעות היום והלילה בלי אשור נוסף - לו ולבניו לכל הדורות, והם יוכלו להפגס תמיד אל ארמון המלך אפלו אחרי מותו. לאחר שנים, מת השולטן ובנו ירש את מקומו, וגם סוחר היין הלך לבית עולמו ובנו ירש את חנות היין שלו, וגם את האשור המלכותי, ולמרות שהשולטן החדש לא היה ידיד טוב של סוחר היין, אף אמו, שהיתה אשתו של השולטן הקדם היתה בקשרי ידידות עם משפחת סוחר היין שהציל את בעלה.

גזרת גרוש היהודים

האקזרטי

לשולטן החדש היה יועץ שהיה שונא יהודים גדול מאד, יועץ זה היה נוצרי, אף מפנין שבטורקיה לא היו באותה תקופה נוצרים, כי המסלמים שונאים מאד את הנוצרים, התחפש היועץ למסלמי, ואף אחד לא ידע על כך שהוא נוצרי. אותו יועץ תמיד דבר רע לפני השולטן על היהודים והעליל עליהם עלילות שונא, ולאט לאט נכנסה בשולטן שנאה גדולה על היהודים, עד שהחליט ביחד עם היועץ להפתיע את היהודים, וביום הראשון של חג הפסח, להכריז על גרוש מכל העיר איסטנבול, ויוכרז כי על כל היהודים יהיה לעזוב את העיר מיד באותו היום ללא רכושם, וכל מי שיפר את הפקדה -

יומת, היועץ והשולטן תאמו את הדבר ביניהם בסוד, ואף אחד חוץ מהם לא ידע על דבר הגזרה.

החלום המפלא בליל הסדר והעצה הגדולה להצלה

באותו ליל הסדר, לילה לפני שגזרת הגרוש היתה אמורה להתבצע, הלך בנו של סוחר היין הנ"ל לישן, לאחר שערך את הסדר. בהיותו ישן, נגלה אליו אביו בחלום ואמר לו: "ידע לך שנגזרה גזרת גרוש על כל היהודים שבעיר, ורץ מהר קח את האשור המלכותי, ולך קדם כל אל אמו של השולטן, ותספר לה הכל,

וביחד תלכו אל השולטן ותבקשו ממנו רחמים לבטל את הגזרה, ותאמר לשולטן, שהיועץ שלו הוא שקרן, ואינו חפץ בטובתו, מפנין שהוא נוצרי! ואם ישלח חילים מיד לביתו יראה שהוא ישן כאשר צלב גדול על משתו",

בנו של סוחר היין לא שם בתחלה לב לחלום, וחשב שסתם חלום הוא, ולכן חזר לישן, אף כשנשנה החלום כמה פעמים, הבין שיש דברים בגו, והחליט מיד ללכת אל השולטן,

~ אני רוצה לשמוע את קולך ~

אמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה כא סימן ה'): 'כשהיו ישראל במצרים והיו משעבדים בהם, התחילו צועקים ותולין עניהם להקדוש-ברוך-הוא, שנאמר (שמות ב, כג): "ויהי בימים הרבים ההם וגו' ויועקו", מיד "וירא אלהים את בני ישראל", התחיל הקדוש-ברוך-הוא מוציאן משם ביד חזקה ובזרוע נמוכה, והנה הקדוש-ברוך-הוא מבקש לשמוע את קולם פעם אחרת, ולא היו רוצים, מה עשה? גרה לפרעה לרדף אחריהם, שנאמר: "ופרעה הקריב". מיד "ויועקו בני ישראל אל ה'", באותה שעה אמר הקדוש-ברוך-הוא, לכך הייתי מבקש לשמוע קולכם, שנאמר (שיר השירים ב, ד): "וונתי בחגי הסלע השמיעני את קולך"; ען שם, הרי שכל הצרה היתה רק כדי לשמוע את קולם בתפלה ובתחנונים.

נמצא, שיוצא לנו למוד גדול והתחזקות עצומה מן הסוד של קריעת ים סוף, שהצרות והיפסוין שעוקרים על האדם הם רק כדי לשמוע את קולו, וכדי שלא ישבח מעבודת התפלה, ומי שיש לו שכל וישוב הדעת, אינו מחכה שתבוא עליו צרה כדי להתפלל אל השם ותבדוק, רק מקדים תפלה לצרה, ועל ידי זה ממתיק מעל עצמו כל מיני יפסוין קשים ומרים, הם ושלום. נמצא, שקריעת ים סוף היא הגמור וההשלמה לגם של יציאת מצרים, כי אז ראו, שאסור לשבח אף פעם מעבודת התפלה, אפלו כשרואה איזה נוח והצלה, רק ארכבה! מתוך הנוח וההצלה יש לו להתחזק עוד יותר בתפלה, להודות ולהלל להשם ותבדוק על כל הנסים שעשה עמו עד עכשו, ולהמשיך להתפלל על העתיד לבא, שיוסיף הקדוש-ברוך-הוא לעשות עמו נסים ונפלאות לנצח.

נמצא, שסוד קריעת ים סוף הוא סוד התחזקותו של כל אדם בכל מצבי החיים, ויבכל מה שיעבר עליו, ואשרי המכנים בעצמו את הלמוד הקדוש הזה משביעי של פסח על כל השנה בלה.

(שיחות מוהנ"א ש' חלק ס"ז ערך שביעי של פסח)

אומר ועושה, לקח את האשור המלכותי ורץ בשעה מאחרת בלילה לארמונו של השולטן ובקאמצע הדרך כשעבר ליד 'הכנסת האורחים', שמע מהקומה השניה שיהודי אחד אומר בקול מאים ובדבקות גדולה ולב נשבר את הפסוק: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו", וחוזר עליו כמה וכמה פעמים, "לו היה היהודי הזה יודע את נס אנו צריכים עכשו, בודאי לא היה שר לעצמו כל כך..." חשב בנו של סוחר היין בלב, והמשיך בדרכו לארמונו של השולטן.

כשהגיע לארמון, פתח בפניו האשור

המלכותי את כל הדלתות, ראשית, כעצת אביו, פנה אל אמו של השולטן והעיר אותה מן השנה, הוא התחיל לבכות לפניה, וספר לה, שנודע לו בחלום על ידי אביו, על הגזרה הנוראה שגזר בנה השולטן, והאם שהפירה לו טובה גדולה על כך שהציל את בעלה, הבטיחה לו, שתלך עמו אל השולטן ותבקש ותתחנן לפניו לבטל את הגזרה.

ואמנם, ביחד הלכו אל השולטן והעירו אותו משנתו, אמו התחננה לפניו שייבטל את הגזרה, כי שקר ספרו לו על היהודים והעלילו עליהם עלילות שונא, והיהודי בנו של סוחר היין אמר לו, שהיועץ שלו הוא נוצרי, ואם ישלח אליו חילים ברגע זה - ימצאו אותו ישן עם צלב גדול במשתו.

דבר זה העלה את חמתו של השולטן, והוא הרגיש נבדד, היועץ שסמך עליו כל כך - מרמה אותו כל הזמן, והוא אינו מסלמי אמתי! הוא החליט לשלח מיד חילים לביתו של היועץ לבקר אם אכן אמת הדבר, וכשהגיעו החילים לביתו של היועץ, ראו שהיו ישן עם צלב גדול במשתו, ומרב פעם ושנאה ששונאים המסלמים את הנוצרים - פרתו את ראשו במקום, ונתבטלה הגזרה.

שמת וטוב לב חזר בנו של סוחר היין לביתו, וכשעבר עוד הפעם ליד בנין הכנסת האורחים שמע מהקומה השניה קול שיר בקול שמחה, והנה זהו אותו יהודי אשר שמעו מקדם שר את הפסוק בקול מאים, שר אותו עכשו בקול של שמחה גדולה: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו" - פלא היה הדבר בעיניו והוא המשיך בדרכו לביתו.

למחרת, כשבא אל בית הכנסת עלה על הבימה בקש את רשות הדבור, וספר לכל הנוכחים את הנס הגדול שארע בלילה הזה, הוא ספר להם גם, שכשעבר ליד בנין 'הכנסת האורחים' שמע בתחלה קול

מאזם ושביר השר את הפסוק: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו", וכשחזר שמע שאותו יהודי שר את הפסוק בקול שמח.

ברור קצר העלה, שהנה זה רבנו ישראל בעל שם טוב הקדוש זי"ע וכך התפרסם שמו גם באיסטנבול אצל כל היהודים.

במוצאי היום טוב הראשון נפרדו בני הזוג מהבעל שם טוב הקדוש, ושאלו אותו, במה אפשר לשלם לו על הברכה שהעניק להם, שיזכו לילדים? הבעל שם טוב הקדוש אמר, שהוא אינו צריך שום דבר, רק שישכרו עבורו שלשה מקומות בספינה היוצאת לארץ ישראל, הזוג שמח מאד למלא את מבקשו, ואכן נודמנה להם ספינה שהפליגה לכוון העיר יפו, עוד בחול המועד, והם שכרו עבור הבעל שם טוב הקדוש שלשה מקומות בספינה, כפי שבקש. בחול המועד עלו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע בתו אדל, ותלמידו ר' צבי הסופר, על הספינה ונסעו לכוון ארץ ישראל.

ובדרך, לפתע החל היס לרעוש ולגעש - "יעלו שמים ירדו תהומות", האנה חשכה להשבר, והנוסעים החלו לזרק על פי פקדת רב החובל והמלחים את כל חפציהם ליס כדי להקל מעל הספינה, אך גם לאחר שזרקו את כל החפצים לא הועיל דבר והספינה חשכה להשבר,

ולבעל שם טוב הקדוש זי"ע נודע שבשבילו הדרך, והיתה לו בררה - או שישליך ליס את הכתבים הקדושים שנשא עמו [יש אומרים, שהיה זה ספר תהלים בכתב ידו של דוד המלך, ויש אומרים שהיו אלה כתבים שקבל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע מרבי אדם בעל שם הצדיק הנסתר זי"ע] או את בתו אדל, ואז חמת הסערה תשפך... הבעל שם טוב הקדוש זי"ע רצה להשליך אל היס את בתו, הוא ידע שזכותה גדולה, והיא תעמד לה להנצל ולא תטבע בים, וכך אולי יזכה להגיע לארץ ישראל.

אך בתו אדל, פנתה אליו ואמרה: "זרק נא אבי את הכתבים הללו ליס, כי ממני עוד יצא בן שיכתב כתבים הרבה יותר יפים מאלה..." ולכן בסופו של דבר, השליך הבעל שם טוב את כתביו ליס -

"ויקם סערה לדממה ויחשו גליהם", דבר זה היה בחג שביעי של פסח, ואז נצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ומלניו מטביעה בים. אותו בן שאדל בתו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע התפונה אליו, הלא הוא בן בתה - רבנו נחמן מברסלב זי"ע... ידוע שהיו לאדל שני בנים ובת, שני הבנים היו רבי ברוך ממען וכו' זי"ע, ורבי משה חיים אפרים מסדילקוב בעל ה"דגל מחנה אפרים", ששניהם לא השאירו הרבה כתבים, אך מבמה פייגא יצא רבי נחמן מברסלב זי"ע, שהשאיר כתבים רוב, כתבים נפלאים, שעד היום מחיים אנשים את עצמם בהם, וכונתה של אדל היתה עליו, ולכן נוהגים אנשי שלומנו לעשות סעדה גדולה באחרון של פסח, כי בתו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע אדל, סבתו של רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב זי"ע נצלה גם היא ועל ידי זה נולד רבנו זי"ע.

הסערה שקכה אמנם, אך הספינה יצאה ונטתה מן הדרך, ועלתה על שרטון ליד חופו של אחד האיים שבאזור, באותו אי שכנו אז פראים אוכלי אדם, ובראותם את הספינה שנתקעה ליד החוף, עלו עליה ושבו את כל הנוסעים, הם הורידו את כל הנוסעים על האי, קשרו אותם והתכוננו לשחט אותם ולאכלם, בעוד הפראים עוסקים בהשחזת הספינים ונוסעי האנה שוכבים קשורים ומפחדים פחד מות, פנה אל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע תלמידו רבי צבי הסופר, ושאלו: "רבי, מה עושים? מדוע אינכם עושים שום דבר?" אך הבעל שם טוב ענה: "אינני יודע כלום, שכחתי הכל, ואיני יודע מה לעשות."

"האם אתה בן זוכר עוד משהו?" שאל הבעל שם טוב הקדוש את סופרו הנאמן. ורבי צבי ענה: "גם אני שכחתי הכל, אך אני עוד זוכר את אותיות האל"ף ביי"ת... ענה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ואמר: "טוב מאד! תתחיל לומר את האל"ף ביי"ת! וכך התחיל ר' צבי הסופר לומר את הא"ב והבעל שם טוב הקדוש זי"ע חוזר אחריו אות באות.

ויהי כאשר סימו לומר את כל עשרים ושתיים האותיות של האל"ף ביי"ת, בזו אחר זו, חזרו אל הבעל שם טוב הקדוש

זי"ע כל המוחין שנתעלמו ממנו. ואז קרה הנס, מרחוק נשמעו פתאם קולות צפירה גדולים [יש אומרים שהיו אלה אניות שהגיעו לאי, ויש אומרים שהיו אלה רוכבים שעברו במקום וצפרו בחצוצרות]. ויהי כשמע הפראים את קולות הצפירה הגדולים - נבהלו וברחו מן המקום, וכך השתחררו נוסעי האנה מהשבי ונצלו ממות לחיים.

סודן של האותיות שכוללות את הכל והסביר מוה"רא"ש זי"ע, שהמחין הקדושים חזרו אל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ויקרא לאחר שאמר את האל"ף ביי"ת, ביחד עם תלמידו, כיין שבאותיות האל"ף ביי"ת כלולים כל הדברים שבעולם. וכשאדם אוהז בשלמות בענין האל"ף ביי"ת הוא זוכה לעבר את העולם בשלום, ושום דבר שבעולם אינו יכול להפריע לו ולהפחידו כלל.

ומהו ענין האל"ף ביי"ת? ומסביר מוה"רנ"ת זי"ע, שענין האל"ף ביי"ת הוא כולל את הכל, דהיינו כי העקר בזה העולם היא התפלה, שהאדם מרגיל את עצמו להתפלל ולדבר אליו יתברך ולפרש לפניו יתברך את כל שיתתו, ואת כל מה שעובר עליו, ושופך לפניו יתברך את לבו, ודבר זה נעשה על ידי כלליות האל"ף ביי"ת שמהן מצטרפות המלים, ומהן נעשות תפלות, נמצא, שאותיות האל"ף ביי"ת כוללות הכל, ומי שאוהז בשלמות בענין זה, דהיינו בענין התפלה, וכן אומר את הפסוק: "פותח את ידך" המרמז על הפרנסה, והוא יודע היטב שפרנסתו תבוא לו רק מהקדוש ברוך הוא, על ידי זה אין אף אחד בעולם שיכול להרע ולהזיק לו, כי מי שמתפלל תמיד אליו יתברך ושופך לפניו את לבו ונפשו, ומגלה לו בשפת האם שלו את כל מה שעובר עליו, וכן יודע שפרנסתו תלויה רק בידי של הקדוש ברוך הוא ולא בידי בשר ודם כלל, אדם פזה אינו מפחד ואינו נבהל מאף אחד שבעולם, ויבדאי מבטח לו שהוא בן העולם הבא.

והוסיף מוה"רא"ש זי"ע והסביר, שהתפלה היא ענין האל"ף ביי"ת, לרמז לאדם את דרך התפלה האמתית, כי הרבה פעמים בעת שהאדם רוצה להתפלל - אינו יודע על מה להתפלל, אין לו

דבורים, והוא נשבר בקרבו על כך שאינו יודע מה לבקש ועל מה להתפלל, אף כשאדם יודע את האל"ף ב"ת, דהינו הוא מתחיל לבקש על הכל, לפי סדר האל"ף ב"ת אף פעם לא יחסרו לו דבורים כלל ועקר, כי כשיגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך על כל הדברים שצריך לפי הסדר, דהינו על אמונה על אכילה, על ארץ ישראל על אורחים שהם כלם באות א', ואחר כך ימשיך לאות ב' ויבקש על בנים ועל ברית, ובינה וכו'... וכן יעבר את כל האותיות כלן - אף פעם לא יאמר שאין לו דבורים, והוא אינו יודע על מה להתפלל, כי כאשר יודע את סוד האל"ף ב"ת - תמיד יש לו על מה לבקש ולהתפלל, אשרי לו ואשרי חלקו.

האל"ף ב"ת מביאות את האדם לדבקות מחלטת

והנה אדם כזה המרגיל את עצמו לבקש ולהתפלל לפניו יתברך על כל מה שהוא צריך לפי סדר האל"ף ב"ת, אי אפשר לעשות לו כלום, כי הוא דבוק בו יתברך בתכלית הדבקות, תמיד, יהיה אף שיהיה, ובאיזה מצב שיהיה, כי על כל דבר שעובר עליו, מיד הוא פותח את פיו ומספר את הכל לפניו יתברך בלשון האם שלו, כמו שהוא מדבר אל חבר טוב, ובאופן כזה עוזר לו הקדוש ברוך הוא, והוא זוכה להשיג את הכל, אשרי לו ואשרי חלקו.

הבעל שם טוב ראה שמן השמים מעפבים ותר על התכנית

כאשר התבונן מן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע במאורעות שעברו עליו, והבין שבשבילו היה הסער הזה, החליט לחזור לטורקיה מיד, ולא לנסע לארץ ישראל, כי ראה שמן השמים מעפבים אותה, ואין לו לדחוק את השעה ולהתעקש לנסע לארץ ישראל, ואכן מיד כשהחלה

הספינה לנסע, באה רוח חזקה וכתף שעות מספר הגיעה הספינה לטורקיה, ומשם חזר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לביתו נאנה קדש, ולא נסע לארץ ישראל. הבעל שם טוב ידע שעל ידי האל"ף

בי"ת חוזרים המוחין

והיות שהנס הגדול הזה התרחש ביום טוב הקדוש - אחרון של פסח, לכן לזכר זה עושים החסידים בכל מקום שהם סעדה גדולה לזכר הנס הגדול ומאחר שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע זכה להנצל בזכות כ"ב האותיות האל"ף ב"ת הקדושות שהן כלליות התפלה והבקשה, הפולחים בתוך אותיות האל"ף ב"ת שהאדם יכול על ידן לשפף את נפשו אליו יתברך. ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב'), שעקר כחו של משיח הוא התפלה ועל ידי התפלה יכבש את העולם וינצח את כל המלחמות וכו', לכן נקראת סעדה זו - סעדת המשיח, כי משיח יגלה את ענין התפלה וההתבודדות לכל העולם כלו, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. וכשאדם מרגיל את עצמו לילף בדרך של המשיח עוד עתה, דהינו שהוא מרגיל את עצמו להתפלל ולהתבודד לפניו יתברך ולשפף את נפשו בשיחה - זו תפלה, ולספר לו יתברך הכל, הוא זוכה לראות נסים נגלים ושהוד הטבע ממש, אשרי שיאחז בזה.

האדם בזה העולם נמצא בסכנה גדולה מאד

כי באמת, האדם בזה העולם נמצא תמיד בסכנה גדולה שלא יאבד את שני העולמות, כי הסמ"ך מ"ם אורב על כל אחד ואחד ורוצה רק להטביע אותו בין מצולה - תאנות העולם הזה והבליה, ובפרט להכניסו בטבע, ולהמשיך עליו את קלפת (דברים ה, יז): "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", שזו קלפת

הסמ"ך מ"ם - שחושב שהוא המושל וכו', והכל טבע וכו', ומעלים ומכסה ומסתיר את אמתת מציאותו יתברך, לא כן מי שמרגיל את עצמו לילף בדרך הנוראה והנפלאה שגלה לנו רבנו ז"ל, והיא דרך התפלה וההתבודדות שירגיל את עצמו כל בר ישראל לילף במקום פנוי שאין שם בני אדם, וישיח ויספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, וידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו בתמימות ובפשיטות גמורה, אז בודאי לא יזוז משם עד שיראה נסים נגלים. כי בזה שמדברים עמו יתברך, על ידי זה נמשך עליו גלוי ההשגחה, וזוכה לראות בעיניו הגשמיים עיני הבשר שלו את אמתת מציאותו יתברך, וזוכה להכלל בו יתברך.

משיח יעשה מתפלה והתבודדות דרך כבושה לרבים

ואת הדרך הנפלאה הזו יעשה משיח צדקנו בדרך כבושה לרבים, עד שכל אחד ואחד יבחר לעצמו מקום פנוי, וילף לשם לשפף את שיחו ואת נפשו ואת כל מה שעובר עליו, אליו יתברך בלשון שהוא רגיל בה שהיא שפת האם שלו. ודבר זה יהיה פשוט אצל כל אחד ואחד, כשיבוא משיח צדקנו, כמו שהיום אצל כלם הוא דבר פשוט להניח טלית ותפלין, כי מרב גלוי אלקות שיגלה משיח צדקנו - יזכה כל אחד ואחד להרגיש את אמתת מציאותו יתברך על פניו בגלוי נורא ונפלא, וממילא יפתח את פיו לדבר אליו יתברך ולספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו ואת כל מה שהוא צריך. אשרי מי שמטה אזן קשבת ומקיים את כל זאת עוד עכשו, ואז יזכה לחיות על פי הגלוי שיגלה משיח צדקנו כבר עתה; אשרי לו ואשרי חלקו, ואז טוב לו כל הימים, אמן בן יהי רצון.

חבורה	מנחה ושל"ס	שחרית שב"ק	מנחה וקבלת שבת	ירושלים רח' רבי נחמן מברסלב 15
---	20 ד' לאחר זמן הדה"נ מנחה ימי חול 3:00	9:15 ברכות שחרית ימי חול 10:00	20 ד' לאחר הדה"נ מעריב ימי חול 7:30	בני ברק רח' ירושלים 2
יום רביעי בשעה 21:00 שמיעת שיעור ליל ששי רח' נחל זולב 19	10 ד' לאחר זמן הדה"נ 30 ד' לפני השקיעה וגם ברמה ג' רח' כורים הנביאה 20 ק"א	9:15 ברכות	50 ד' לאחר הדה"נ 10 ד' לפני השקיעה	בית שמש רח' ריב"ל 6
יום רביעי בשעה 21:30	30 ד' לפני השקיעה 20 דק' לפני השקיעה	9:15 ברכות 9:00 ברכות	10 ד' לאחר הדה"נ 10 ד' לפני השקיעה 15 ד' לפני השקיעה	מודיעין עילית רשב"י 19 צפת רחוב צה"ל 1 (בנין יד עזרה) טבריה רחוב משה שפירא 2 חיפה רחוב הרב הרצוג 12 יבנאל רחוב המייסדים ביתר רחוב אבא שאול 7/7
---	20 דק' לפני השקיעה	10:00 ברכות	---	---
---	סעודה שלישית 5 דק' לפני השקיעה סעודה שלישית 10 דק' לפני השקיעה סעודה שלישית 5 דק' לפני השקיעה	---	---	---

קוואל פון חיזוק (לנשים) - שיעורים; סימורי תמילה; מתכונים; ועוד
 ארץ ישראל 0797040069 ארה"ב 845-351-9060 / 212-444-9169
 אנגליה 03303502363 / קנדה 438-320-9090
 חיזוק יומי במייל chizuk@rabbiroth.org / הודעות 058-637-7799

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סימורי תמילה; ועוד
 ארץ ישראל 0797040066 ארה"ב 845-351-0910 / 212-444-9191
 אנגליה 03303502361 / קנדה 438-300-8080
 לקבלת הגליון במייל rabbirothhebrew@gmail.com